

Így készülj fel egy 4x4-es expedícióra

Minden terepkaland alapja a megfelelő műszaki állapotú jármű – és persze a megfelelően felkészült sofőr. Eláruljuk, mi az a tíz dolog, ami nélkül élmények helyett keserűség vár rád az aszfalton túl.

Így készülj fel egy 4x4-es expedícióra

Bármely rendszerben általában az a leggyengébb láncszem, amire nem is gondoltunk – hiszen ha gondoltunk volna, biztosan eszünkbe jut ellenőrizni, megerősíteni, kicserélni a kritikus elemet. Igaz ez a hobbi-terepezőkre, fokozottan igaz a versenyzőkre, de szó szerint élet és halál kérdése, ha hosszú expedícióra vagy menteni indulunk. Nem véletlen, hogy a legutóbbi Extrém Orvosi Világkonferencián külön hangsúlyt fektettek a felkészülés tízparancsolatára. A hivatásos mentősofőrök számára rendezett mesterkurzus keretében az expedíciós járművek építésének legnagyobb európai szakértője, az eredetileg Toyota offroaderekre szakosodott, de most már (jóval kisebb arányban) más márkákkal is foglalkozó, izlandi Arctic Trucks demonstrálta azokat a lépéseket, amelyek elvégzése nélkül a legkiválóbb adottságokkal bíró terepjáró sem több malórmágnésnél, ha komolyra fordulnak a dolgok. Egy átlagos hobbiterepjárós számára talán túlságosan is szigorúnak hathat ez a rutin, de a terep „Mr. Murphy” otthona, adj neki minél kevesebb esélyt.

1. Minden használat előtt és után ellenőrizd autódát

Amikor véget ért a napi használat, vizsgálj át a kocsit. Ellenőrizd a folyadékszinteket, és pótdold, ami hiányos. Keresd a sérüléseket vagy meghibásodásokat, javítsd ki azokat, valamint gondoskodj a cserealkatrészek beszerzéséről. Egy mentőexpedíción nem mi, hanem a szituáció írja a napirendet, ám ha ezeket a feladatokat a nap végén elvégzed, csak az álmoság miatt kell aggódnod, ha hajnalban riasztanak. Ha napközben megállsz pihenni, végezz egy villám-átvizsgálást – ennek gyakorisága a terep jellegén is múlik.

2. Ügyelj az abroncsok épségére

Egy orvosi vagy expedíciós felszereléssel megpakolt autón rendszerint nem jut hely egynél több pótkeréknek, ezért különösen fontos, hogy óvd a felszerelt gumikat. Ellenőrizd rendszeresen a megfelelő nyomást, az oldalfalak és a futófelület épségét, ne csak a könnyen látható helyeken, hanem belül is. A rosszul beállított nyomás fogyasztásnövekedést, stabilitásvesztést okoz, és csökkenti az abroncs várható élettartamát. Ne feledd: a terepen a megfelelő nyomás nem feltétlenül azonos az aszfaltra előírttal: tudd, mikor szükséges túlfújni a gumit, és mikor jobb az alulfújt abroncs.

3. Ismerd a járműved

Minden autónak más a kedvence. Járj utána, tapasztald ki, hogy milyen kenőanyagot, milyen hűtőfolyadékot szeret. Ezek szintjét minden esetben tartsd a maximumon, ne csupán valahol a megengedett tartományon belül. Ha így teszel, a legextrémebb dőlésszögek esetén is biztosított a kenés, a hűtés, és elkerülhető az idő előtti kopás, elhasználódás. Rendszeresíts olyan eszközt, amivel pontosan tudod mérni a folyadékok fogyását, illetve szintjét.

4. A szerszámkészlet nem csak alibi

Hol találsz az emelőt? Működik? Az összes kerékcsavar könnyen lejön, ha szükséges? A pótkerék erőlködés nélkül elővehető, és fel is van fújva? Szezononként legalább egyszer ellenőrizd ezeket az elemeket: szereld le az összes kerék összes csavarját, majd húzd meg őket megfelelő nyomatékkal. Fontos: mielőtt terepre mennél, távolítsd el a kerékőröket, stresszhelyzetben csak hátráltatnak majd.

5. Mit csinálsz, ha kifogy az üzemanyag?

Hogyan kell levegőteleníteni és újra üzembe helyezni az üzemanyag-szállító rendszert? Hogyan tudod megtisztítani a szennyezett üzemanyagot, illetve eltávolítani azt a rendszerből? Készülj fel a legkényelmetlenebb helyzetre: előfordulhat, hogy marmonkannából kell tankolnod, vagy csak kétes eredetű üzemanyaghoz jutsz hozzá.

6. Biztosítékok és relék

Legyél tisztában a biztosítékdoboz helyével, valamint hogy melyik biztosíték melyik áramkört védi. Ha szükséges, tudd, mit helyettesíthetsz mivel – ha például kiég az ablaktörlő biztosítéka, pótolhatod-e a hátsó ködlámpáéval? Mindig legyenek tartalékbiztosítékok a kocsiban, és ha cserélni kell, inkább a kelleténél alacsonyabb áramerősségű biztosítékot szerelj be, mint magasabbat, különben fődarabok hibásodhatnak meg, vagy akár kigyulladhat a kábelköteg.

7. Légy tisztában a mentési pontokkal

Vedd sorra a jármű lekötési és mentési pontjait, ellenőrizd a gépkönyvben a teherbírásukat, és győződj meg arról, korrózió vagy mechanikus sérülés nem tette-e őket alkalmatlanná a vontatásra, emelésre. Legyen B-terved arra az esetre, ha a terepen elgördülnének a vonószemek. Ellenőrizd autód vontatókötelét és a rögzítő bilincseket, karabinereket – ha túl nagyok vagy túl kicsik, hasznavehetetlenek.

8. Rögzítsd a rakományt

Ennek magától értetődőnek kellene lennie közúti személyautókban is: ütközéskor akár egy félliteres palack is súlyos károkat és sérüléseket tud okozni, nem beszélve egy kemény bőröndről. Terepen pedig ütközni sem kell ahhoz, hogy minden olyan tárgy elszabaduljon, amit nem kötöttünk le, az elsősegélydoboztól kezdve a személyes felszerelésünkön (ruha, fényképezőgép) át a mentőfelszerelésig. Elég egy bukkanó, egy lejtő vagy egy emelkedő, hogy a lábtérbe letámasztott balta, a kalaptartón elhelyezett túrabot vagy akár a pohártartóba dobott mobiltelefon pusztítást végezzen az utastérben.

9. Töltsd fel a készleteket

Egy filléres apróság miatt is dugába dőlhet egy még oly alaposan megtervezett expedíció. Kint a természetben az autó nem csupán közlekedési eszköz, de az életedet is megmentheti – ennek megfelelő komolysággal kezeld. Legyen nálad az abroncsok, a vezetékek vagy a hűtő javítására szolgáló készlet, tartalékékszíj – és persze tudd is, hogy ezeket hogyan kell használni. Út közben tartsd számon a közelben fekvő lakott településeket, tudd, hol juthatsz segítséghez, ha rászorulsz. Ha elhaladtál egy szerviz mellett, jegyezd fel a helyzetét, elérhetőségét és nyitva tartását – ki tudja, mikor lesz rá

szükséged.

10. Válassz helyesen járművet

Talán ezzel kellett volna kezdeni, de feltételezzük, hogy mindenkinek van ennyi esze. Ha nincs személyes tapasztalatod, és profik tanácsát sem tudod kikérni, válassz olyan járművet, amely a lehető legjobb nemzetközi hírnévnek örvend. Ne a reklámokra hallgass: igyekezz megtudni, mit használnak a világ legeldugottabb tájain azok, akiknek nincs lehetőségük rendszeres időközönként szervizbe vinni autójukat. Ha a délkelet-ázsiai farmerek, a közép-afrikai milíciák, a dél-amerikai drokartellek kezei között kibírja a technika, egy gondos, odafigyelő gazda kezei között bizonyára elpusztíthatatlan lesz a jármű.

A világ legnépszerűbb, globálisan értékesített pickupjai (2018)¹

Toyota Hilux	Toyota Hilux
Isuzu D-Max	301 629 db
Ford Ranger	267 253 db

Fotók: *Toyota, Artic Trucks*

¹ <https://focus2move.com/world-best-selling-pick-up/>

Forrás:

<https://news.smartermedia.hu/nemzetkozi-hirek/igy-keszulj-fel-egy-4x4-es-expediciora>